

ДЕРЖАВНА НАДЗВИЧАЙНА ПРОТИЕПІЗОТИЧНА КОМІСІЯ
ПРИ ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ ДЕРЖАВНІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ

ПРОТОКОЛ № 2 – 2019

засідання комісії

від 21 травня 2019 року

- Крисак Іван** - перший заступник Голови Тернопільської обласної державної адміністрації, заступник голови Комісії
- Марків Володимир** - начальник відділу організації протиепізоотичної роботи Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області, секретар Комісії

Присутні:

члени Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при облдержадміністрації (далі-Комісія, ДНПК): Богоніс Володимир, Васильків Олег, Дністрян Олександр, Крисак Іван, Крушельницький Зіновій, Любий Ігор, Марків Володимир, Рослий Юрій, Сінгалевиц Орест, Стахів Володимир, Цяпа Нінель.

Відсутні: Павук Ігор, Походжай Валентин, Розпутній Олександр, Слюсаревський Микола, Хомінець Василь.

Запрошені: Адамович Дмитро Ігорович- інспектор управління превентивної діяльності ГУНП в Тернопільській області.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1.Епізоотична ситуація щодо африканської чуми свиней (далі-АЧС) в області та Україні. Про спалах захворювання та хід проведення оздоровчих заходів щодо АЧС у ФОП Жука Олександра Ігоровича (територія Токівської сільради Підволочиського району).

2. Ситуація з отруєнь диких тварин, синантропної і дикої птиці та бджіл на території області, шляхи запобігання і порядок дій при виявленні фактів масових отруєнь

1. СЛУХАЛИ:

Марків Володимир дав характеристику епізоотичній ситуацію в Україні та області щодо АЧС і назвав області, на територіях яких у даний час діє карантин. Детально розповів про останній випадок захворювання, що мав місце на свинофермі фізичної особи підприємця Жука Олександра Ігоровича на території Токівської сільської ради Підволочиського району, навів динаміку подій при спалаху захворювання у даному господарстві і розповів про заходи, які проводились спеціалістами Головного управління Держпродспоживслужби в області та Підволочиської районної державної лікарні ветеринарної медицини для локалізації джерела збудника хвороби та запобігання його поширенню за межі епізоотичного вогнища. Розповів про організацію заходів, спрямованих на запобігання вивозу свиней з господарства, вилучення та евтаназію і захоронення трупів. Наголосив, що причиною спалаху АЧС на вищевказаній фермі було незабезпечення будь-якого біозахисту в господарстві: відсутність санпропускника та огорожі території, дезванни перед заїздом на ферму, дезкилимків перед входом у тваринницькі приміщення і що внаслідок цього власник поніс збитки на суму близько 1,5 мільйона гривень.

ВИСТУПИЛИ:

Крисак Іван наголосив, що АЧС так стрімко поширюється, що діагноз на це захворювання та заходи боротьби стають для держави та області звичною справою і чи є ефективний метод запобігання хворобі.

Дністрян Олександр відмітив що, як показує практика, дотримання закритого режиму роботи господарств створює надійний заслін вірусу АЧС.

Богоніс Володимир наголосив, що АЧС несе загрозу державі через введення економічних санкцій не лише на продукцію тваринництва, але й зерно, яке вирощене в неблагополучних регіонах. Розповів, що в країнах ЄС, зокрема у Польщі, для запобігання АЧС держава ініціює закриття прикордонних свиноферм і виділяє кошти їх власникам для зміни виду діяльності. Нагадав про нові умови компенсації фізичним особам за вилучених свиней і підкреслив, що обов'язковою умовою для можливості розгляду питання про компенсацію є проведення ідентифікації тварин.

ВИРІШИЛИ:

1. Вважати епізоотичну ситуацію щодо африканської чуми свиней на території Підволочиського району **неблагополучною**, а на території області – **загрозливою**.

2. Головному управлінню Держпродспоживслужби в області:

1) активізувати роботу з проведення оздоровчих заходів щодо АЧС у неблагополучному пункті – ФОП Жука О.І. на території Токівської сільради Підволочиського району;

Термін виконання – негайно, до часу зняття карантину

2) проводити облік та клінічний огляд свинопоголів'я у населених пунктах в зоні нагляду;

Термін виконання – постійно, до часу зняття карантину

3) при обліку особливу увагу звернути на дотримання заходів біозахисту у спеціалізованих свиногосподарствах: ТОВ «Укр. Італ» с.Воробіївка та ТОВ «Україна» с.Медин Підволочиського району.

Термін виконання – постійно, до часу зняття карантину

4) посилити державний інспекторський контроль за роботою всіх свиногосподарств, що знаходяться на території області, з метою перевірки дотримання ними ветеринарного законодавства.

Термін виконання – негайно

5) проводити роз'яснювальну роботу серед власників свиней щодо методів профілактики АЧС та умов і порядку відшкодування за вилучених тварин при спалаху захворювання;

Термін виконання – постійно

6) збирати від керівників органів місцевого самоврядування (міських, сільських, селищних рад і територіальних громад) інформацію про наявність на їх територіях свиногосподарств (незалежно від форм власності), які утримують 50 і більше гол. свиней, з метою виявлення господарств, які можуть бути не зареєстровані у державному реєстрі та з метою включення їх в план інспекторських перевірок, після легалізації їх функціонування.

Термін виконання – щоквартально

7) при спалахах АЧС у свиногосподарствах, де не було дотримано закритого режиму роботи - інформувати органи Національної поліції та СБУ.

Термін виконання – негайно, після встановлення діагнозу

3. Головному управлінню Національної поліції в області:

1) при спалахах АЧС, які виникли з причини недотримання закритого режиму роботи свиногосподарств - вживати відповідних заходів до власників (керівників), які не забезпечили біозахисту, що стало причиною занесення вірусу АЧС в господарства і на адміністративні території.

Термін виконання – негайно, після отримання інформації про встановлення діагнозу

5. Державним надзвичайним протиепізоотичним комісіям при райдержадміністраціях відзвітувати Державній надзвичайній протиепізоотичній комісії при облдержадміністрації про розгляд питання щодо виділення з резервного фонду райдержадміністрації та бюджетів об'єднаних територіальних громад коштів на придбання та повірку в ДП «Тернопільдержстандартметрологія» ваг для зважування свиней, за яких, після вилучення в карантинних зонах, у разі спалаху АЧС, власникам законодавчо передбачено відшкодування.

Термін виконання – до 15.06.2019 р.
(інформацію письмово подати
Головному управлінню)

2. СЛУХАЛИ

Рослий Юрій сказав, що від неправильного застосування отрутохімікатів та пестицидів на полях області гине та потерпає не лише птиця, але й звірі і нагадав про загибель борсуків та зайців, що реєструвались на території Тернопільського району і назвав суму збитків, завданих від цього навколишньому середовищу. Зробив перелік районів, де найчастіше спостерігалась загибель птахів із підозрою на отруєння. Запевнив, що екологічна інспекція завжди буде готова до співпраці зі всіма контролюючими та іншими службами у питанні виявлення та попередження дії негативних чинників, які можуть призвести до загибелі представників дикої фауни з причини негативного впливу людини на довкілля. Запропонував вжити вичерпних заходів для виконання пунктів 2.4, 2.5 і 3.1 рішення ДНПК при облдержадміністрації від 16.04.2019 р. №1-2019. Нагадав про факти отруєння бджіл, які мали місце у населених пунктах Шумського району і наголосив, що про всі випадки отруєнь інформацію необхідно доносити до компетентних служб і виробити єдиний алгоритм, як діяти у подібних ситуаціях. Підкреслив, що незважаючи на те, що далеко не завжди вдається довести факти будь-яких отруєнь диких тварин, бджіл, чи птиці, проте не можна залишатись осторонь і доводити свою правоту навіть в судах.

ВИСТУПИЛИ:

Стахів Володимир навів приклад, що лише за минулий рік в Україні через отруєння загинуло близько 60 тисяч бджолосімей і наголосив, що у більшості випадків довести в суді навіть очевидний факт отруєння бджіл є неможливо. Вказав, що найгірша співпраця з питання запобігання отруєнь є саме з власниками малих фермерських господарств. Розповів, що в закордонних державах пасічникам здійснюється виплата за запилення їхніми бджолами ентомофільних рослин.

Володимир Богоніс нагадав, що в лютому місяці в Головному управлінні проводилась нарада з участю пасічників та аграріїв і було досягнуто домовленості, зокрема, що перед обробкою полів власник (користувач) повідомляє керівника органу місцевого самоврядування, а він – пасічників у населеному пункті. Нагадав, що всі пасіки мають бути зареєстровані, бо в разі встановлення факту отруєнь – за загибель бджіл на незареєстрованій пасіці добитись відшкодування буде неможливо. Вказав, що отруєння бджіл у Шумському районі відбулося препаратом антиколорад, який має дві діючі речовини, дослідження на які регіональна лабораторія не проводить і навіть Науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи може проводити дослідження лише на один показник і також сказав, що втрати від отруєнь бджіл у Шумському районі становлять близько 400 тис. грн.

Крисак Іван відмітив, що нема дієвого захисту власників пасік і, як правило, нам доводиться констатувати факти отруєнь речовинами, які неможливо встановити. Наголосив, що регіональній лабораторії необхідно розширити перелік досліджень на отруйні речовини, для цього розробити програму і подати на розгляд сесії обласної ради щодо виділення коштів на придбання необхідного обладнання для цих досліджень.

Крушельницький Зіновій підкреслив, що значна кількість препаратів завозиться в Україну нелегально і ніхто не знає ні їх обсягів, ні найменувань.

Васильків Олег доповів, що регіональна лабораторія може проводити дослідження на фосфід цинку та зоокумаринові сполуки, а на проведення інших досліджень необхідно мати рідинний хроматограф, а вартість таких приладів - мільйони гривень. Відзначив також, що більшість препаратів, які застосовуються для обробок полів мають свій період піврозпаду і часто вже за лічені години після обробок його виділити неможливо.

Сінгалевич Орест підтвердив, що без розробки програми і виділення коштів сподіватись на позитивні зміни у вирішенні цієї проблеми – неможливо.

Марків Володимир сказав, що протягом останніх тижнів повідомлень про загибель птиці не надходило, відзначив, що факти отруєнь теж мали місце на території інших областей, зокрема на Хмельниччині. Назвав заходи, які проведені на виконання рішення ДНПК при облдержадміністрації від 16 квітня 2019 року № 1-2019, де розглядалось це питання. Ознайомив присутніх з матеріалами загальнодержавного семінару щодо хвороб бджіл, зокрема отруєнь інсектицидними препаратами, розповів про судові рішення, винесені при розгляді справ про отруєння бджіл у 2018 році і наголосив, що пасічникам без сильної юридичної підтримки виграти процес в суді і досягти відшкодування – неможливо.

ВИРІШИЛИ:

1. Вважати ситуацію щодо можливості отруєнь звірів, дикої і синантропної птиці та бджіл на території сільськогосподарських угідь області – **загрозливою**.

2. Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації:

1) дати роз'яснення керівникам сільськогосподарських підприємств щодо безпечного для дикої фауни та бджіл використання отрутохімікатів при обробці полів від мишовидних гризунів та шкідливих комах.

Термін виконання – негайно

3. Головному управлінню Держпродспоживслужби в області:

1) зобов'язати підконтрольні лабораторії значно розширити перелік досліджень на отрутохімікати і всяко сприяти у фінансовому та матеріально-технічному забезпеченні, для впровадження і здійснення цієї роботи;

Термін виконання – негайно

2) у випадках масової загибелі птиці та бджіл - забезпечити проведення досліджень на наявність хімічних сполук у трупах загиблої птиці, підморі бджіл, меді, рослинах та ґрунті.

Термін виконання – негайно

3) доручити Тернопільській регіональній державній лабораторії Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів розробити програму щодо потреби коштів для придбання необхідного обладнання для збільшення переліку та обсягів хіміко-токсикологічних досліджень.

Термін виконання - до 15.06.2019 р.

4. Керівникам органів місцевого самоврядування:

1) взяти на облік всі пасіки, які знаходяться на підконтрольних територіях, провести із власниками роз'яснювальну роботу щодо необхідності реєстрації і паспортизації пасік;

2) зобов'язати фермерів, орендарів, власників та інших користувачів полів, при намірі проводити обробку рослин від шкідників – повідомляти за три доби органи місцевого самоврядування;

3) при отриманні інформації про заплановану обробку рослин від шкідників – негайно повідомляти пасічників.

Термін виконання – негайно

5. Обласному управлінню лісового і мисливського господарства, обласній організації УТМР:

1) при виявленні в мисливських угіддях масової загибелі дикої та синантропної птиці - негайно інформувати державну службу ветеринарної медицини на місцях та сприяти їй у проведенні епізоотичного розслідування, а також повідомляти в місцеві органи Національної поліції.

Термін виконання – постійно

6. Головному управлінню Національної поліції в області:

1) при отриманні інформації про масову загибель дикої та синантропної птиці, або бджіл - проводити розслідування щодо виявлення осіб (організацій), які проводили дератизацію, чи інші заходи із використанням отрутохімікатів на полях та про дотримання ними вимог щодо застосування цих засобів, залучаючи, за необхідності, фахівців у цій сфері.

Термін виконання – постійно

Рішення ДНПК із розглянутих питань ставиться на голосування.

Голосували: «за» - 11 членів ДНПК; «проти» – 0 «утримались» – 0

Голова

Іван КРИСАК

Секретар

Володимир МАРКІВ

